

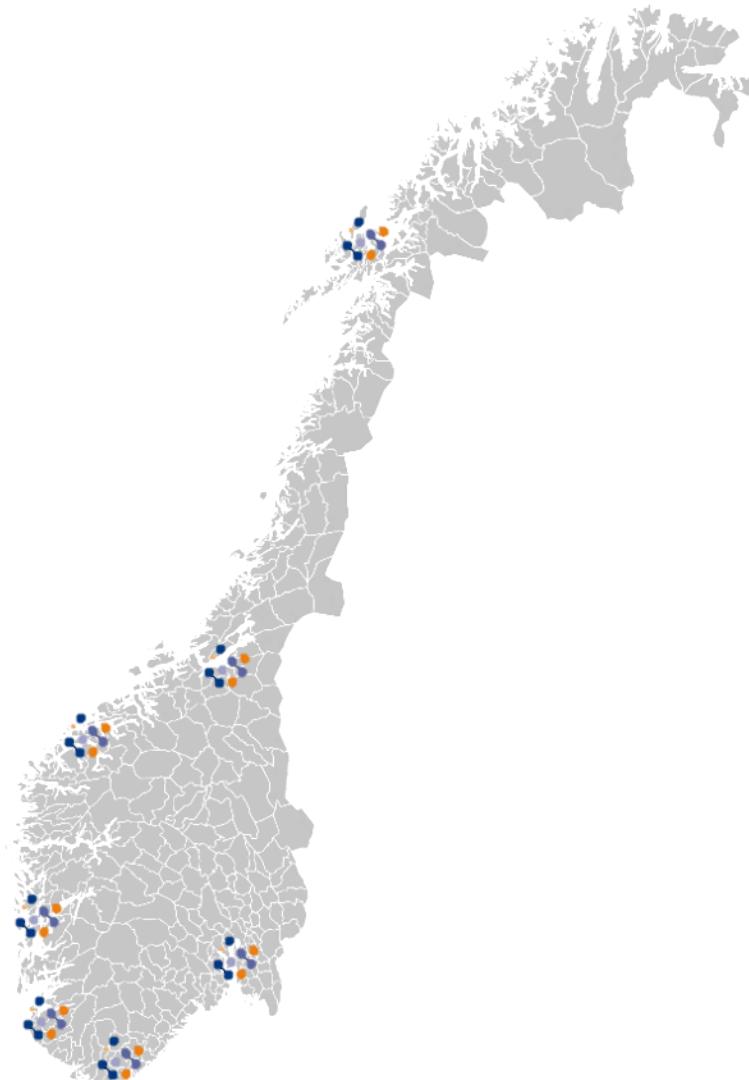
Analyse av materialer – dyrkning og mikroskopi

Nasjonalt Fuktseminar – 13. april 2016

Tormod Selen Lundberg

Hvem er vi?

- ❖ Norges fremste laboratorium for analyse av miljøprøver
- ❖ 200 ansatte i Norge
- ❖ Fra Kristiansand til Sortland
- ❖ Et internasjonalt nettverk av erfarne spesialister
- ❖ Akkrediterte og anerkjente testmetoder
- ❖ Et nordisk kompetansesenter for analyse av luft- og materialprøver!

Hvorfor ta en prøve?

- ❖ Vi vet at **overskuddsfukt** kan gi uønsket mikrobiell vekst.
- ❖ Uønsket mikrobiell vekst er ofte **ikke synlig for det blotte øyet**.
- ❖ Man tar en prøve for å **påvise eller avkrefte** om en fuktskade har gitt uønsket mikrobiell vekst.
- ❖ Dette sikrer at rett tiltak gjennomføres

*...det finnes ikke standardmetoder
– for verken luft eller materialer!*

❖ Mikroskopi

- ❖ Størrelse, form, innfarging

❖ Dyrkning

- ❖ Farge, form, sporer, gjæring

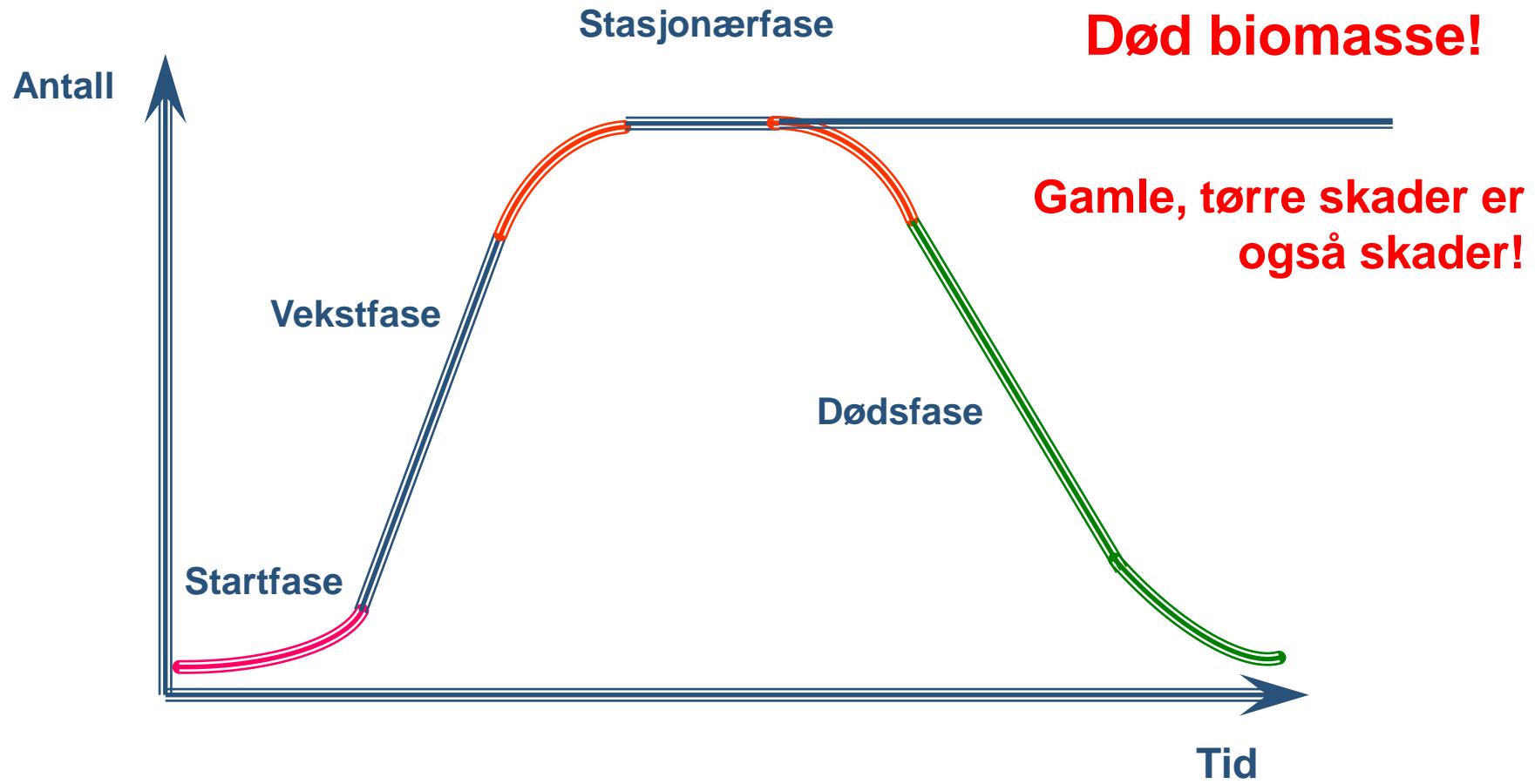
❖ Kjemi

- ❖ Enzymreaksjoner
- ❖ Innhold (kitin, β -glukan, ATP)

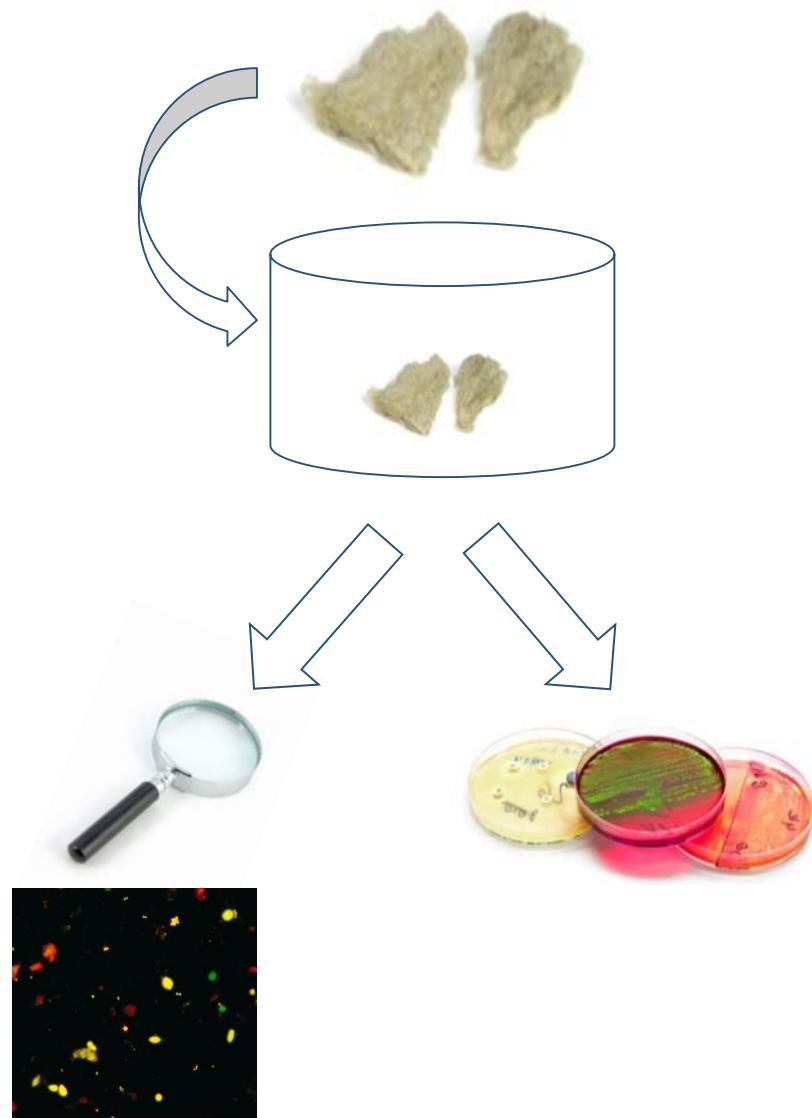
❖ PCR (DNA)

Totalantall vs. Antall levende

Metoder – Mikroskopi og Dyrkning

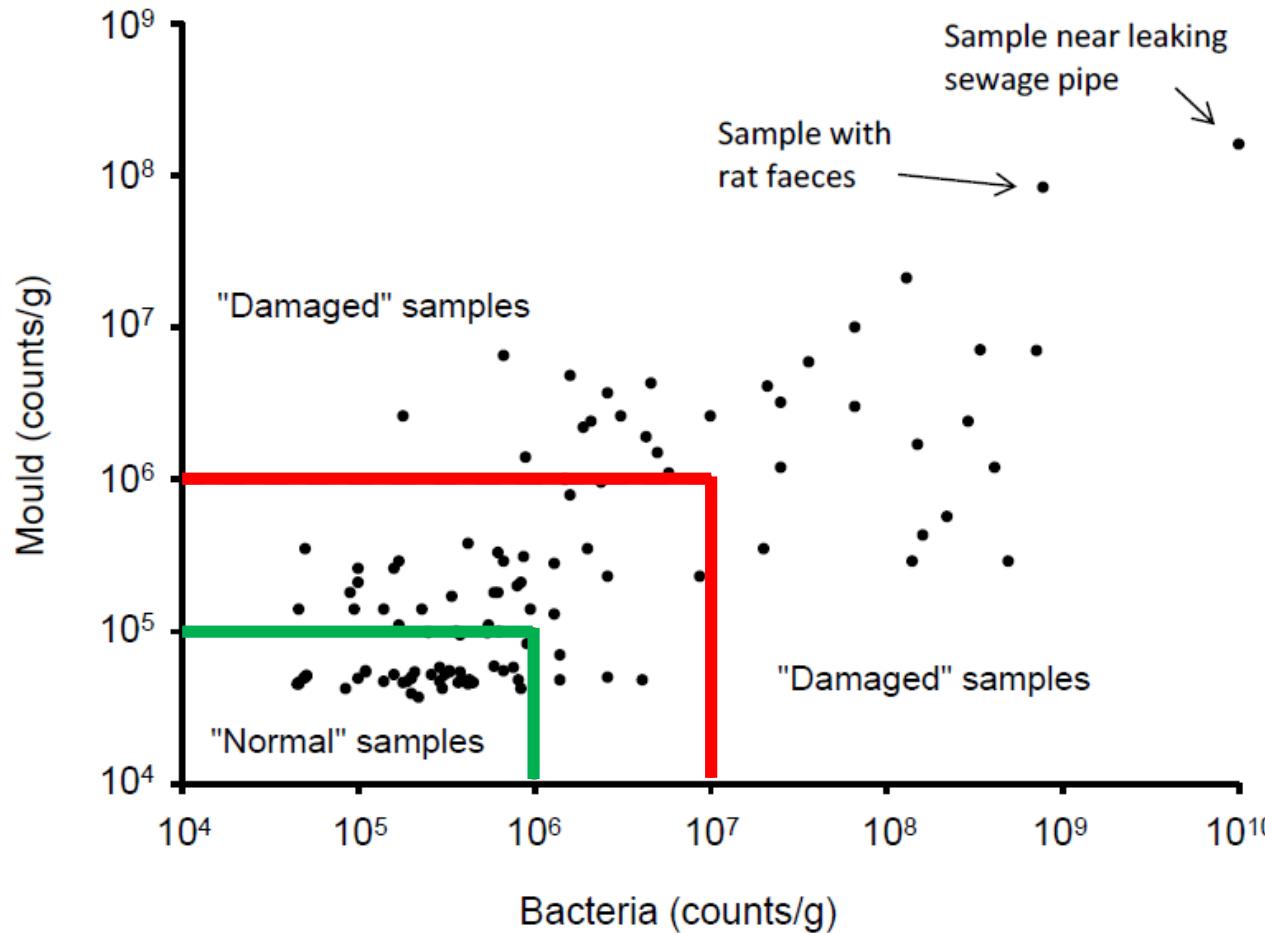

- Analysene kan gjøres på alle typer materialer.
- Prøver forbehandles ved at en nøyaktig målt prøvemengde plasseres i destillert vann og ultralydbehandles.
- For totalantall filtreres vannet, og filteret innfarges før det mikroskopieres. Her telles antall muggsopp og bakterier separat.
- For antall levende spes vannet på ulike dyrkningsmedier, før de settes til inkubering. Resultat avleses etter noen få dager.

Kan vi fastsette grenseverdi?

Med en akkreditert og kvantitativ metode

benytter vi en veiledende avviksgrense

- ❖ Vi tar prøver for å fastslå om en fuktskade har gitt uønsket mikrobiell vekst – dette sikrer rett tiltak.
- ❖ Prøver kan analyseres med ulike metoder, som gir ulik informasjon og tolkningsrom.
- ❖ Mikroskopi gir totalantall – som kan brukes for å bedømme både nye, pågående og gamle/tørre skader.
- ❖ Dyrkning gir antall levende – dette krever en pågående skade for å gi utslag – gamle/tørre skader kan blir forbigått.
- ❖ Med en akkreditert og kvantitativ metode kan vi fastsette en veiledende grenseverdi for når unormal vekst har inntruffet.